

GOSTEČE, cerkev sv. Jurija

Sv.Krištof na zunanjščini in ostale slike se obrobijo z barvo,ostale stene pobelijo; večji manjkejoči deli se izpunktirajo.

Krištof in slika sv.Treh kraljev in ostale so iz raznih dob. Že koloret in obdelava druga.

3 kralji	nerazločen ostanek	K r i š t o f
nerazl ična slika	4 stoje či svet tniki	Kristus nag,mogo če pred peklom Imago pietatis

Slika 3 kraljev: Na desni sv. Jožef /plastičen nimbus kot ostali/ ohranjena samo glava in nekaj draperije.Gesta popolnoma nejasna. Nato proti levi napol v levo obrnjena sedeča Marija v vinsko rdečem plašču,močen dekolte prsi in ramen,glava odbita.V naročju ji sedi Dete v zeleni suknji,ki sega

po darovih.Spredaj kleči v plazze zelenem plašču prvi kralj,glava odbita. Nato sledovi enega konja in pa enega belega v profilu z zelenim sedлом. Ostalo uničeno.

Kristus Imago piet.stoji na neke vrste gričku,okrog lomljene črte. Kristus nag le s prtom okoli ledij,roke močno dvignjene.Ta plast najbrž enake starosti kot spodnji sv.Krištof,od katerega se vidi samo kakšna malenkost.Novejši sv.Krištof v kosmatskem okviru,ki je tudi znotraj,posnemajoč mozaik.Krištof stoji en face,ob nogah ribe.Levo opazno stilizirano

drevo. Z desno drži Detet/s križnim nimbom/ na ramenu. Kristus se drži njegovih las. Krištof ima suknjo do kolen, ki je prepasana, čez pa ognjen plašč z belim robom /kožuhovina/. Suknja spominja na beneške slavnostne obleke. Tudi rokavi so obrobljeni s kožuhovino. Marsikaj spominja na ital. umnost. Vsa suknja je posuta s patroniranimi zvezdicami.

Trsti z nohtmi na Krištofovih desni enaki kot notri. Jezusnima noge prekližane in desna noge spominja na grobe noge znotraj. Zelo karakteristična je modelacija Krištofovega obraza in posebno risba ust, ki je tipična in spominja na Šmohorja pri Doliču.

Več podpisov ob nogah, več v gotski kurzivi. Eden: Jacobus....148/2/6
Mathias...

Slikano vse do fasade, ostanek slik. omota tudi na fasadi. Precej na fasadi napis 1515 Dominus Petrus. Na vrhu portala ostanek ornamentalnega pasu, enakega kot v cerkvi in pri sv. Krištofu./mozaik/ Sedanji okvir in križ nad portalom poznejši od 1. 1515. Nad desnim oknom ostanek slikarije s sedečo Marijo in Jezusom, ki blažuje, mogoče istočasno s slikarijo pod zvonikom.

Sorodstvo s sv. Krištofom roka moža v vijoličnem plašču s karakterističnimi nohtmi v sceni, ko svetnika vlečejo, privezanega na rep konja.

Konj z jezdecem spominja popolnoma na severnoitalijanske kreacije./Kratki suknjič, glave in frizura - Pisanello/. Karakteristično risane ustnice. Žena v zelenem plašču drži zelo značilno nenaturalno roke in spominja na škofa pri Čmohorju nad Doličem, ki zelo karakteristično drži škofovsko palico. =ustnice!

Trta /?/ ista kot pri Doliču.

Strop ima letnico 1699.

Slikarija pod zvonikom: na svodu žalostna M.b. in 2 moleča angela stoji /?/ in 2 stilizirani pasijonki ali podobni roseti. Stoječ angel, ki drži Jezusovo suknjo in kocke in drugi z žeblji in rokavicami. Na sev. steni Jezus, Marija, Peter, Andrej, v spodnji vrsti Ribji lov, na bregu 3 osebe: Jezus, ko kliče Petra. Perspektiva iz visoke, obsežne pokrajine z jezerom in mestom v ozadju. Na južni steni sv. Juda Tadej, sv. Matija, Pavel, Janez Krst Zgoraj Andrejevo mučeništvo z mnogimi gledalci in jokajočimi. Flott risano in skrbno senčeno. Karakteristični posebno angeli na stropu in Madonn. Črno /prvotno cinober/ umazano sinje, rumena, umazano rjava. Cinober oksidiral. Spominja v marsičem na slike v Dvoru pri Polh. gradcu.

Stele, 3.9.24./XVI, 44`-48/

Napis na sv. Krištofu zunaj cerkev.

St. Jathias de Galignana

gotske minuskule

Jakob -----

"estavracija zelo posrečena. Tudi je goraj na levi sika sv. Treh kraljev od leve noge enega konja, druge konj brez jezdeca, stoječe nerazločne figure, stari kralj, ki izroča ~~mnog~~ svoj dar ^{sv}ezusu v zeleni obleki na kolenih Marije, ga sprejema. Mariji manjka glava, zelo globoko je zadaj za njo na desni Jožef, zdi se da moči.

Pod to sliko dva dela. Levi nerazločen. Spodaj rdeč terenski pas, zgoraj sled obraz - torej stoječ svetnik.

V desni sliki, ki je celo ohranjena 2 svetnici, druga k drugi obrnjeni, na desni 2 svetnika, prvi en face škof z mitro in palico blagoslavljajoč z desno, obrnjen pol na desno. Svetnici nedoločni, leva ima dolge rokave, ki pokrivajo deloma roko in gumb. po zadnjem robu prilega jočega se rokava. "ed to in sv. Krištofom ožji pas v 2 etapah. Zgornaj nerazločna, ostanki draperij x 2 stoječih figur. Spodaj stoječ Jezus, nag med mučili in 2 vojakoma. Ni izključno, da je Krištof dalo iste roke kot ostalo. Primeri, Jezusove ustnice, barve so iste. , čeprav na prvi pogled slike močno drugare izgledajo. Vendar jaz nisem prepričan, posebno, ker bi bilo treba dokazati istovetnost z notranjščino, a to se mi ne zdi moč. Soč.

GOSTEČE p. cerkev. sv. Andreja.

"a datum se da porabiti tudi na fasadi l. 1515 ob križu skritem na ometu, ki pokriva karakteristični kosmatski ornament bordure učhdanjé faradue slbarje. Stele, XXXIV, 1925, str. 19-20.

Zunaj dve plasti. Kristof in notranjščina novejše v prvi plasti Gregorijanski Kristus z nerazločnimi orodji. 4 svetniki v oblakih 2 pol. 14. stol. in sv. 3 Kralji. "lečeli kralj, Marija Jožef se zdi, da poljublja deteta noge (višina glav in držanje desne noge k njemu) Za njim črnec, ki pije iz sodčka. Bel razsedlan konj. Nato nerazločni ostanki in del belega konja z 2 kraljem. Ornamentalni pas, ki je čisto izmit se zdi, da je vseboval tudi kozmatski mozaik. Barve, lila, zelena, rumena, vinsko rdeča, bela.

Stele, LIV, 19.3.1935, str. 18-19.

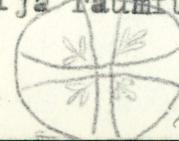
Prezbiterij: ves poslikan pred par deni. Vsaj splošno kompozicijo so menda ohranili. Za primer kako so delali fot. slike ob listovi str. oltarja (Sternen?) V svodnih kapicah: srednja nad in za gl. oltarjem. Stoječ nag Kristus z belim leidentuchom - krone na glavi in z rdečim plaščem ognjen. Ozadje vseh kapic belo z rdečimi zvezdicami. Levo roko dviga z razprostrto dlanjo, desno z kriva oltar. Iz desne strani mu teče kri v kelih, ki mu stoji pri desni nogi. Na levo simbol sv. Janezaarel z nimbom, v napisnem traku: ta je moja zapoved, da se ljubite med seboj, ka(ko)r sem vas jaz ljubil. Jan. XV. 12. Na levo od njega krilat vol z nimbom na glavi. Ta kelih je nova zaveza v moji krvi, katerega ^{levo} sem

za vas prelita.Luk.XXII,2).Na desno od ar. sv.Matevž: angelj.Napis:Pridite k meni vsi,kateri se trudite in ste obteženi, jaz vas bom poživio.Mat.XI,28. Na desno do tega:krilat lev z napisom: "ebo in zemija bosta prešla, moje bese sede pa ne bodo prešle."arko XIII,2 st.Od sklepnika proti sredi cerkve krila=ta angelj.glava z nimbom, raumfullend.Na sloavolokovi steni spremlj.lok gotski Eselsrucken.Lok:akantov friz, spodnji del zastor.Med obema slavolokoma strop. Na evangel.str. v kozici angel stoječ v oblakih, v desni rokavico, v levi žeblij Na listni strani: angel stoječ, rdeče oblačilo(otemnelo) in 3 kocke(pri oltar) Slavolok in kožica nad njim marija 7 žalosti, vsa čarjena, pod njo na vsaki str. slavoloka en angel z razprostrtnimi perutmi rokami.Pod angeljem lepera m=fullenden Ranken.+stotako na notr. steni zun. slavoloka.Na vrhu krilata angel . glava.Polje nad lokom na stropu raumfüllende Ranken.

Stene: list.4 svetniki.Spodaj napis: S.IVDAS TTADE, S.Matthias S.Pavlus S. IOAN---BAPTISTA.Med sv.Mat.in Pavlom zgoraj letn.1619.Nad tem v ločnem polju martirij sv.Andreja.

Na ev.strani: Iesvs SALVATOR MVNDI S MARIA MATERDEI S Petrus S.Andreas.Nad tem ribji lov.Jezus dvakrat, enkarat Kr.od gledaličeve desne, samo z gesto leve roke govorjenja, drugih od gled.leve.Z 2 apostoloma z gesto govorjenja z desno roko. Zu,slavoloka,lok: slikana rustika.

Ldja:V zadnjem oknu prezbiterija raumfullenden Ranken, iste kot na slavoloku Zgoraj jih zaključuje rozeta.

Pod oknom kolo s križem, kakor na sv.Justtu.

Legenda sv.Andreja: Brauerius

pri sv. Križu. Spodaj isti akantov friz z maskami. Pod tem sedaj zastor na povelje župnika F.S.Finžgarja, naslikan prej nevtralno. Na slavolokovi steni na evstrani ostanek Mar. Oznanjenja. Druga stran zamazana. Tudi tudi slike proti slavoloku na vsaki strani zamazana. Na vsaki strani 6 polj (zadnji 2 tudi zamazani) Vidijo se še 4 polja. Na moš. strani, 1, 2, 3, okno predrto, 4. kor. Na žen strani 1 okno, 4 kor.

Moška stran: 1. razloči se samo še skupina sv. žena, ki za udene gledajo predse 2. samo pol ene poatave ohranjene (glava cela) drugače vse okno vzelo.

3. niša z gavtri (zapor, notri priklenjen svetnik, zunaj kleči drug in moli).

4. tretji mladenič se proseč obrača na bradatega človeka. 4. sv. Andrej pred kraljem (podoben, krona, brada onemu pri sv. Križu).

Zenska stran: zelo razdrapana, konj z jezdecem, pred njim mladenič. 3. sv. Andrej za rep konja privezan. 2. sv. Andrej naroči na križ pribit, 1. sv. Andrej v krsto položen (okno) Moški ga drži pri glavi, 3 žene jokajo.

Strop: renes. ves poslikan, tudi figuralno. Nad slavolokom na stropu napis

1699

Gloria NATIS Simis Deo.

Portal: nad vhodom rdeč križ, zraven njega na gl. desni 1515. Tid na obeh straneh pozneje predrt z oknom. Mala "arija" (glava) z Jezusom v naročju, ostanki ornatmentov. V ometu na levo od vhoda pod beležem (okruš no) 1515 Dominus

Na oglu se vidi še pod okruš. beležem rdeča barva. Tudi na južni steni barvana

mesta.

Na sev.(j.faktično) steni povsod slikarija. Vel ohranjen sv. Krištof. Spominja na onega pri sv. Arižu, po kompoziciji in posebno po obleki. Tudi ornam. je ista. Strogo frontalni Kristus se ga drži za lase. Spodnji del precej pokvarjen. Nimbus zopet zunanjji rob punktiran. Suknjica patronirana z rožicami. Deči plašč s kožuhovino obrobiljen sega tako daleč kot suknjica, plavo je podšit. Drevo stiliz.

Na levi(gledalčevi) od njega ostanki drugih slikarij, zelo podrta, se skoraj nič ne vidi. Najvišji gori M.B. sedeča z Jezusom pred seboj, sv. 3 kralji. Pozna se še precej en konj. Drugi slike se ne dajo določiti. Kakšne 3mm pod ornamentom sv. Krištofa se vidi druga ornamentacija, na katero je bil sedanji omet nanešen. Odgovarja bržkone plasti razprtih slik na levo od sv. Krištofa.

Tri dobe najmanj: 1. prezbiterij, 2. ladja in bržkone sv. Krištof, 3. razdrapane slike pod in poleg sv. Krištofa, med obema prvima mogoče istoč. s l.

Stele, LXXXVIII, 26.9.1910, str. 19-29.

Zvonik med gl.ladio in prezbiterijem. Spodnja lopa ozek gotski križni obok, močna rebra. Prerez in konzole kot v prezbiteriju.

Slikarija prezbiterija večinoma moderna (Sternen) po stari ikonografiji. Laibunga in okvir zadnjega okna ter spodnji del Kristusa v rdečem plašču ognjenega z leidentuchom, iz desne strani teče kri v kelih, ki stoji pri nogah. Iz iste dobe kot slike pod zvonikom, zač. 17. stol. Kristus je v zadnji svodni kapi nad oknom za vel. oltarjem.

Vel. oltar: zadaj letnica 1693 - 1870. takrat bržkone prenovljena. Tudi nekaj

izpremenjen v nekaterih delih. Na eni deski zadaj zarezano M Z 1745. Na drugi s svinčnikom zapisano 1754 Canon tafel, zadnja beseda nečitljiva.

1699 - napis nečitljiv

Fra. Meth. Mar. Ludmayr (?) Lecop. Comparuit in benedictione Campi(?)

A° 1702 Die 16 Junni

1703 " 8 "

1704 " 23 May

1705 " 12 Juni

1706 Škrtek

1707,1708, čitljiva je še letnica 1717.

Oltar novo popleskan. Figure so stare, kapiteli in stebri menda vse novi.

Na strpu pod streho je zelo lep rezljano krilo nekega oltarja, 2 pol. 18.stol z angeljsko glavico. Škof. muzej!

Dalje kahle=Schallgefasse?

Ob vel.oltarju na slav.loku 2 lesena angeljčka na kovanem železu montirana, zelo čedna, 17.stol.

"opa pod zvnikom - ornament in figure poslikana 1619. Grobo a zanimivo.

Zelo lep steklen lestenec iz beneč. brušenega stekla.

Slikarija v ladji iz življenja sv. Andreja(?) iz 1.pol.16.stol. Marija na slavoloku kaže v kompoziciji in v vsem že renes. vpliv.Drugo vse zaostalo.

Barve in modelacija pozognotska. Borta okrog kozmatko-mozaična kot v

v Crngrobu. Pokrajina še vedno stilizirana trecentistična. S podaj napis: LottoWellen ranke. Maska že tudi renes.vpliv.

Kor je marmoriran, leseno kmečko delo, zanimiv posebno steber-rezljaj, na katerem sloni.

Kropilnik sloni na gotsko profiliranem podstavku.

1699 slikan kasetiran str p, najbogatejši kar jih poznam.

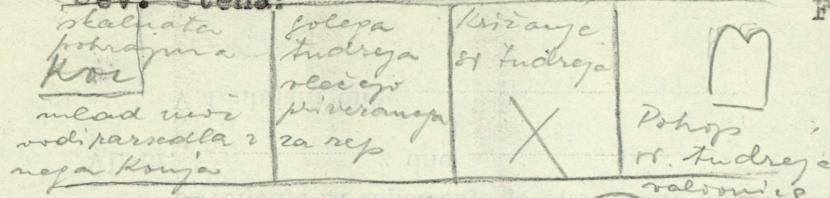
Nad gotsko perifliranim šilastim portalom križ z letn. 1515. Pozneje prizidana lopa. Na sev. steni zunaj sv. Ristof, ista roka kot notranjščina. Poleg nje ga sledovi slik, Kr. nag z leidentachom stoječ, podrobnosti nejasne, za njim temnordeča balustrada. Dalje vrsta svetnikov in svetnic- medoločene. Zgoraj sv. rije kralji, ki se bližajo Mariji z Ezusom. Ta slikarija starejša, so dim da iz 2.pol. 14. stol. Barva lila rdečkasta, jasno zelena, karnat temnorozza, čisto belo in rumeno. Kaže bolj proti sredi stol kot na konec.

Stele, XCV, 12.2.1914, str. 16-20.

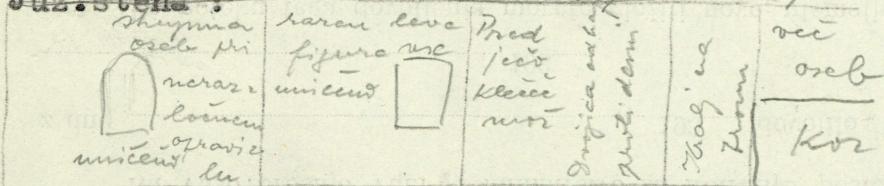
V lopi 5 votivnih slik, ena ima letnico 1666. 2 iz srede ali celi 1. pol. 17. st.

Slika sv. Andreja iz 17. stol. renovirana. Votivna slika kronanja Marije z napisom: Dis Bilt hat Herz Merth Sharpff Rats Burger vnd Verhers Aduocat der Herrschafft vnd Statt Lagkh gott dem allmehtigen vnd S. Andree zu Ehren den gotts haus am ordt verkert, den 10. Februar A. 1653.

Na steni pod to sliko sledovi in ostanki fresk, ki bi se dalo še dalje odkriti med vrezanimi podpisi: Iacob Iamschikh Mahler 1634 Anno.

Sev. stena:

Fasada je bila slikana vistem času kot notranjščina (priča kozmatski pas vrhu portala) kaj zakriva nedostopnè podstrešje lope.

Juž. stena:

Stele, CXXIV, 25.9.1947
str.38.

Gosp.

Die Kirche zu Gosteče ist ein interessantes Bau. Das Schiff hat einem polygonen einfach gotischen Chor (fünf Seiten des Achteckes im Schusse und ein Joch) zwischen beiden der Thurm sammt Sacristei, also zwei Triumphbögen. Die Kirche ist innen und ausse mit Malerei in grosser Ausdehnung geziert (Martirium des heil. Andreas, Sanct Christoph etc.) Die Mauern aber sind leider sehr schadhaft und stark zersprungen. Peachtenswerth ist die riech casettirte holzdecke, die einen überraschenden Eindruck macht. Sie gehört dem 17.Jahrh. an und ist mit

Malerei reich geziert und befindet sich im Langhause im dritten Joche. Neben dem Presbyterium rechts der Thurm.

MDZK: št. 26, 1. 1900, str. 164.: Ngtizen
N.F.

Akademischer Maler Sternen berichtet über die Wandmalereien in der Filialkirche zu Gosteče. Nach den vorhandenen "esten dürften nur die Malereien des Presbyteriums in die Vollendungszeit der Kirche (1515) zurückreichen, und selbst die dieses seien am Ende des 18. Jahrh. theilweise durch andere werthlose ersetzt worden. An den beiden Seiten befänden sich figurale Darstellungen. Auf der Evangelien Seite sei eine Kreuzigung zu erkennen. An den Fesntern und am Kreuzgewölbe einfache ornamentale Motive. Die Malereien im Schiffe gehörten der ersten Hälfte des 17. Jahrh. an ~~xx~~ und bildeten einen Cyclus von Darstellungen aus dem Leben des hl. Andreas, der sich über die ganze obere Hälfte der beiden Seitenwände und der Rückwand erstreckt und ursprünglich aus 16. grossen Bildern bestanden haben dürfte, von denen zwölf nachweisbar und zum Theile noch gut erhalten, zwei neben der Rückwand hingegen fast ganz zerstört seien. Die Bilder seien als fresco auf ganz glattem Grunde gemalt, die Zeichnung hie und da etwas derb und unbeholfen. Mehrere Figuren virriethen tiefe Empfindung, einige Köpfe Feinheit und Einfachheit der Darstellung. Der Faltenwurf sei einfach und breit, reich in der Modellierung, die Farben harmonisch zusammengesetzt, der Gesamteindruck ruhig. Zwischen den Bildern ein einfaches Schablonenornament. Am unteren Rande ein Fries aus Acanthusranken, mit Ratzenköpfen dazwischen, und zu unterst ein Teppichmuster. Der Triumphbogen lasse unter der Tünche bloss spärliche Reste einer Verkündigung Mariä erkennen. In der Cassettendecke von 1699, einer der schönsten in train, wechselten achteckige Polygone mit kreuzförmigen, und dazwischen seien in der Diagonale kleinere sechseckige Felder eingeschoben. Die Einfassungen der Cassetten seien mit mannigfach bewegten Putten und ornament entwickelten Engelsköpfen, die grossen Polygone mit Figuren oder grossen blauen Sternen, die kreuzförmigen Felder mit festotragenden Engelsköpfen gefüllt, die auch dem um die ganze Decke umlaufenden Fries zieren und hier durch

vergoldete Zapfen unterbrochen sind. Die Malerei dieser Decke sei in tempera auf sehr wenig haltbarem weissem "runde ausgeführt.

Auch an der Aussenseiten der Kirche seien "reste von Fresken, darunter ein hl. Christoph und eine schwarze Madona, zu bemerken, deren Zustand jedoch kaum an eine Erhaltung derselben denken lässt.

Die Malereien des inneren seien für die Erkenntnis des kunstgeschichtlichen Entwickelung in Krain von grosser Bedeutung und verdienten daher Vorsorge gegen Verfall. Vor allem seien die lockeren Mörtelschichten zu befestigen und die noch unter der Tünche befindlichen Malereien freizulegen.

Die C.C. beschliesst weitere Erhebungen zu pflegen.

MDZK: št.III.F.1.1902, str.87-88: Sitzungsberichte, ref.
Schaffer.

~~Korrespondenzberichte über die Restaurierungsarbeiten im Innern der Filialkirche zu Gosteče zur Ausführung zu empfehlen: Ausbesserungen - darunter Ergänzungen fehlender Eisten und Zapfen - der getäfelten flachen Holzdecke des Schifffes. Die Ergänzung abgefallener Leinfarbenstellen an den figuralen Medaillons dieser Ecke in abgeschwächter Tönung, Fixierung lockerer Stellen, einfache~~

~~tönung eines ergänzten Brettes und Reinigung der ganzen Ecke. Die Malereien an der Innen und Aussenseite wären lediglich zu sichern und zu reinigen. An Stelle der den unteren Abschluss bildenden gemalten Teppiche, die zum grössten Teil zerstört sind, könnte ein einfacher neuer Anstrich treten. Endlich wäre eine Untersuchung nach weiteren, noch unter der Tünche verborgenen Fresken (an der Triumphbogenwand, an der äusseren Nordwand, wo sich ein Dreikönigsbild erkennen lässt und an der äusseren Südwand) durchzuführen.~~

MDZK: št.III.F.3,1.1904, str.135: Sitzungsberichte, Ref.Riegl.

Der Maler Viertelberger Berichtet: Die Malereien der Kassettendecke wurden gereinigt und fixiert, fehlende Stellen ausgetupft, die Zeichnung nicht ergänzt. Die einfachen Zapfenendungen dieser Ecke sind vom Holzwurme stark zerstört, so dass nur die Anfertigung von Kopien erübrigts.

MDZK: št.III.F.7.1.1908: str.186: Tätigkeitsberichte.

Probearinstiche an den Wänden hatten kein nennenswertes Resultat. An den Seitenwänden wurde wohl in späterer Zeit ein Mörtelputz, der auf Malereien schliessen lässt, aufgetragen, doch mit Kalkmilch überstrichen, die allen Versuchen, sie zu entfernen, trotzt. An der linken Seite des Triumphbogens kam eine Mariä Verkündigung in arg zerstörtem Zustande zum Vorschein. Diese Malereien setzen sich hinter den Altären fort, wurden aber im vorigen Jahrhundert so vollständig übermalt, dass von der ursprünglichen Malerei fast nichts mehr vorhanden ist. Bei allen Malereien wurden die Lücken und Sprünge getont, ebenso die leeren Stellen an den Wänden mit einer neutralen Farbe. Auch die Untersuchung der Aussenwand ergab keinen Erfolg. Die beiden vertünchten Gemälde neben dem Christophorusbilde sind nicht mehr zu erkennen und wäre gegen eine Vertäuschung der blossgelegten Flecken eine Einwendung nocht zu erheben.

MDZK: št.III.F.7.1.1908: Tätigkeitsberichte.

Gegen die Ergänzung der fehlenden Zapfen der bemalten Holzdecke nach dem Muster der Vorhandenen erhebt die Z.K. keine Einwendung, wenn die Zapfen nicht angenagelt, sondern angeschraubt und in Farbe und Ton den alten angepasst werden. Zur Entfeuchtung der Sockelzone empfiehlt die Z.K. das Ziehen eines Raumes an der Aussenseite, Herausschlagen des feuchten Mörtels, Absprengen der Mauer und Anbringung von Isolir oder Zacenziegeln. Für die Tönung oder einfache Bemalung des Sockels sind nur solche Farbtöne zu wählen, welche die gegenwärtige harmonische Farbstimmung nicht beeinträchtigen.

MDZK: št.III.F.8.1.1909, str.186: Tätigkeitsberichte.

Das k.k. Ministerium f.K.u.U. bewilligt für die Restaurierung eine weitere Subvention von 398K. Wie Konserv. Franke berichtet, wurden die Arbeiten in zufriedenstellender Weise durchgeführt. Die Decke wurde gesichert und mit neuen Zapfen versehen, die Entfeuchtung vollendet.

MDZK: št.III.F.9,1.1910, str. 91: Tätigkeitsberichte.

Konserv. Franke berichtet, dass Maler Sternen, der zur Ergänzung der Sockelzone im Kirchenschiff berufen wurde, das Presbyterium in gotisierender Art neu ausgemalt habe. Die Ausmalung sei im Detail völlig frei gehalten und stimme gut zum Gesamteindruck des Kircheninnern.

MDZK: št.III.F.10,1.1911, str. 60: Tätigkeitsberichte.

Die bis jetzt ausgeführten Feuchtungsmassnahmen seien ungenügend. Beabsichtigt sei ferner der Ersatz des gewöhnlichen Glases in den Kirchenfenstern durch Butzenscheiben, eine Schutzdecke oberhalb der schönen Kassettendecke des Schiffes Einhängung einer dritten Glocke in den Turm, was die Einziehung von Traversen notwendig mache und teilweise Ausbesserung des Christophorusbildes an der Nordseite.

MDZK: št.III.F.10,1.1911, str. 60: Tätigkeitsberichte.

Cerkev je posvetil l.1334 Natalis škof Emontski (poročilo v lj.škof. arhivu)
Zg. Danica: l.1885, str. 292.

Nad vel. vhodom je letnica 1015, verjetno letnica prve cerkve. Sedanja c. je zidana v zač. 14. stol. Posvetil jo je 1.1334 škof Natalis. Cerkve je dolga 17.5m in široka 5.5m. Prezbiterij je za stopnico višji in je zaključen s tremi stranicami osmerokotnika, v katerih je troje dobro ohranjenih gotskih oken. Na deljena so okna v dva dela, ki sta zgoraj sklenjena s ši lastima trilistnima lokoma. Nosovi so žlebasto profilirani. Polje nad lokoma je okrašeno pri dveh str. oknih z čisto geometričnim četverolistom, v srednjem oknu, ki se je menda pozneje popravljalo, sta mesto četverolista dve ribja mehurja. V vseh treh oknih so še stare okrogle šipice v svincu. Stiroglato okno v prezbiteriju pa je bilo npraljeno 1.1654. Prezbiterij ima dve svodni poli z gotsko olepšavo. Nad prvo polo stoji zvonik na štirih kamnitih nogah, ki bi znale biti še ostanek zvonika iz romanske dobe, kajti pri gotskih cerkvah se ni po talvjai tako trden zvonik na tem mestu. V drugi poli, ali pravem prezbiteriju, slone rebra na konzolah in v sklepniku je podoba sv. Andreja. Ob steni sta dva svečnika, lepo kovaško delo. V 17. stol. so prizigali na njih sveče. Na epist strani je zakristija zidana okr. 1660. Nad njem je gotsim vhodom z železnimi vratmi so slike apostolov in 1.1619. Na nasprotnej steni pa so slike Jezusa, Marije, Petra, Andreja in slika ribjega lova. "ad slavolokom je napis: "Gloria in altissimis Deo." z 1.1699. pesen, raven,

→ Ver: 1699

kasetiran strop v ladji je bil narejen l.1631. Pri lesenem koru na epist. strani je ostalo še eno gotsko okno s šilastim trilistnim lokom, kakršne je nekdaj imela vsa ladja. Cerkvena vrata so stara, hrastova. Na zunanji steni slika sv. Trištofa. Zvonik so popravljali večkrat(1828,1838,1851,1863- letnice na njem) Dvoje zvonov: veliki ima napis: Lucas Dimiz me fudit Babaci 1737,

malega je vlij Samassa l.1850. Okrog cerkve je zid.

Sedaj ima c. troje oltarjev, ki so bili l.1631 vsi posvečeni. Več oltar sv. Andreja je posvetil l.1334 škof Natalis. Zadaj sta napisani dve letnici 1693 in 1870. Toda pove, kdaj je bil nov nastavek, in druga, kdaj predelan. Na moški strani ladje je oltar sv. Ahaca, na ženski sv.Katarine. Ta sta iz l. 1863.Tudi tu je bil do l.1654 še en oltar zunaj cerkve, pred vhodom na evang. strani

Zgodovina fara lj.škofije, sorska in preška fara, l.1884, str.58-61.

Lesen strop je bio konzerviran, oružničevalno prljan in 12
vestni obrajen.

Dorn in Avet 1910, str 586

Von den Mauern eines kleinen Höfchens umschlossen, liegt am Südrande des Dorfes Gosteče die St.- Andreas-Kirche, ein spätgotisches Erzeugnis mit dem Datum 1515 über der Thüre. Es besteht aus einem flachgedeckten Schiffe von ungefähr gleichen Dimensionen wie jenes in Unterfeuchting und aus einem schmäleren polygon schliessenden Presbyterium, das zwei Joche einfacher Rippengewölbe über sich hat. Was man hier hervorzuheben bewogen wird, ist nicht die ursprünglich gotische Architektur, sondern die Decke se Schiffes, offenbar die Nachfolgerin einer der Kirchenbauzeit entsprechenden aus irgend einem Grunde abgeschafften Holzverschalung. Anders und complicierter gezeichnet als jene von Unterfeuchting zeigt sie einen Wechsel dreifach verschiedener Felder, von erhabenen Leisten umschlossen, grössere Achtecke und Kurze, und dazwischen kleinere gestreckte Sechsecke. Die Felder selbst, sowohl al ihre Zwischenräume sind bemalt; die ersten enthalten Heiligenfiguren, und zwischen Ornamentenläufen erscheinen auf den letzteren Engelfiguren mit Musikinstrumenten und Plumenkränzen auf lichtem Grunde. Diese Malereien sind aber in Erm Betracht des so belanglosen Standortes der Kapelle von auffallender Güte in Hinsicht auf Zeichnung und Coloration und von sorgsamer Detailsausführung, gemahnendaher an einer Künstler, der im nahen Italien wohl eine tüchtige Schulung sich erworben haben musste. Anöpfe und abhängende Zapfen binden gelegentlich eine verstärkte Ziern für den ganz polychromen Plafond. Die Zeit seines Ursprunges aber ist angegeben an einer Stelle durch den Satz: "1699. Gloria in altissimis Deo." Eine andere interessante Ausstattung dieser Kirche wäre die Ausmalung derselben zum Theil mit Motiven aus der Heiligen geschichte, zum Theil mit Scenen aus den Greueln und Leiden, welche durch die Türkeneinfälle ins Land getrageb worden sind. Diese Wandmalereien sind aber im Augenblicke noch nicht genug freigemacht von der Interdecke in einer späteren Übertünchung und können erst nach deren völliger Entfernung ganz gewürdigirt werden. Jedoch sieht man jetzt schon den Doppelcharakter,

der durchs Zusammenwirken italienisch-gothischer und nordischer Kunstmotive sich manifestiert: in den einrahmenden Borduren der Malfelder erscheint eine Art gemalte Imitation des Plättchenmosaiks ("opus alexandrinum") welches der Giottesken Schule Italiens geläufig war; daneben gibt es aber auch Laubranken unseres heimischen Stiles. Der Maler aus der erster Hälfte des XVI. Jahrhunderts war offenbar einer unserer Nördländer, welcher, der damaligen Sitte entsprechend, in Oberitalien eine gewisse Lehrzeit durchgemacht hat. Auch die Aussenwände dieses ergiebigen Kirchenbaues zeigen stellenweise Gemäldereste.

"in Paar Kapellen bei Bischofslack in Krain, Der Kirchenschmuck, 1897
1897, XXVIII Jahtgang, Nr. 1. S. 13, 14. fig. 10.

Restavriranje podružnice: Konservator Franke poroča, da je slikar Sternen preslikal prezbiterij podružnice v gotskem slogu. Slike se dobro ujemajo s celotnim vtisom vse notranjščine. Popravljanje cerkve se bo nadaljevalo.

Mali zapiski, Carniola II., 1914., str. 229.

Na vzh.koncih oboka stene ladje so novo odkrite renesančne slikarije. Na sev. steni poklen treh kraljev. Zelo kvalitetna slikarija 2.pol.16.stol.ali zač.17.stol. Zelo zgoščena kompozicija, nobenih zvez več z getiko.

Na slavoloku slabo vido Oznanenje, klečeča Marija na l. v močnem gibu z levo proti levi.

Na juž.steni se vidi doslej samo ena figura karakteristična obdelave z ubobleke.

S slikarijo pod zvonikom (dat. 1619) nobenega stika.

stekl xxv 4, 1965, 3

Ornament v žlebu rebra pa je isti kakor oni pri Treh Kraljih.

Gosteče, p.c.sv. Andreja

Zunanjščina sev. stene ladje. Slika vrsta svetnikov in treh kraljev, je izvršena na omet pod katerim se spodaj kaže starejši nakljuvan omet s sledovi barve. Ta omet prikriva tudi pritličje z ostanki rudečkaste slikarije.

Sv. Nedelja je na istem ometu kot Trije kralji, pod njo tudi starejši naslikan omet, z delno zeleno in rdečo barvo (okvir?)

Na iste starejše plast je naslikan tudi Krištof, spodaj se vidi trije pasovi okvira (rudeča-bela-rudeča) Spod verjetno starejši Krištof. Kvadrat Krištefa je podeben enemu v cerkvi, kezmatški mozaik.

Kjer omet odpada, se povsed kažejo ostanki slikarije:

Steles, XXVA, 1965, str. 3'

Freske na zunanjščini cerkve na Babni polici. Barvni sestav teh fresk odgovarja italijanski smeri, po ohranitvi in karakterju podobno sliki 3 kraljev na zunanjščini v Gostečah. Čas okr. 1400.

Steles, XXVA, 1965, str. 19